

Slovo k povzbuzení na neděli 25. října 2026, na **30. neděli v mezidobí – A**
Biblická čtení: Ex 22,20-26; Ž 18; 1Sol 1,5c-10; Mt 22,34-40

Milé sestry, milí bratři,

o lásce jako takové by se teoretizovat, a tím pádem ani kázat asi příliš **nemělo**. Láska se má především **žít**. Láskou by měl člověk hořet, láska má být naší nejkrásnější emocí. Láska by měla být nejdůležitějším obsahem našich slov a činů, největší náplní našeho života.

V evangeliu zazněla výzva k lásce jako obsah **příkázání**, dokonce **největšího a prvního** příkázání: «Miluj Pána, svého Boha, celým svým srdcem, celou svou duší a celou svou myslí... Miluj svého bližního jako sám sebe».

Je-li něco obsahem **příkázání**, natož Božího, byť v uchopení a biblické řeči člověka, pak by to mělo být i **předmětem** našich **snah**, cílem, aktem naší lidské **vůle**, něčím, co **musíme**. Láska k Bohu a lidem by tak měla být naší **povinností**, naším prvním údělem, naším životním posláním.

Tušíme však, jak s **láskou** – emocí, vnitřním nastavením, sympatií, činem a slovem – je to leckdy **složitě**. Jak ji můžeme jako povinnost, jak si máme naordinovat víru v **Boha** a lásku k němu? Jak to učinit, abychom cítili, žili a činili **lásku k člověku**, například vůči někomu, kdo je třeba zlý, kdo ublížil, anebo je jen nesympatický, nějak odpudivý, zdánlivě lásky nevhodný? Láska z rozumu také zpravidla moc nefunguje. A tak dále.

Přesto všechno je láska **příkázáním**. K Bohu i lidem. A potažmo k celému světu, všemu živému i neživému. Abychom se o ni, i při vši její složitosti, aktivně **snažili**.

Jak? Předně třeba tím, že v sobě, ve svém nitru a srdci budeme pěstovat, chovat a živit **dobré emoce**. Nejprve emoce lásku k Dobru, jímž je v posledku Bůh, a pak i ke všem a všemu ostatnímu. Že se budeme snažit **zlé** emoce ve svém srdci **přemáhat** těmi dobrými. Že budeme chtít hledat Boha a že v sobě budeme chtít přát druhým lidem **dobro**, to, co jim prospívá. Že budeme chtít být **milosrdnými**. Milovat srdcem. Boha i člověka, každého člověka, i **ne-přítele** a **ne-sympatického**.

Snažit se o lásku můžeme i jejími **činy**. Zejména o lásku **k lidem**. Tím, že skutky lásky se budeme snažit vykonat i tehdy, i když to třeba tak nebudeme cítit. Ale budeme **tušit**, budeme přesvědčení, že takový čin je **dobrý a potřebný** a že je **na nás** jej vykonat.

K lásce pomůže snad i to, že si budeme dennodenně **připomínat**, že láska je prostě příkázáním. Konečně, připomínka **lásky k Bohu** a **spravedlnosti k člověku** je dodnes obsahem židovského **Šema Jisrael**, základní modlitby, kterou se ortodoxní židé aspoň dvakrát denně modlí, při vstávání a uléhání, a její text nosí jako modlitební šňůrku na ruce a na čele a visí na zárubni jejich dveří.

Příčemž, přinejmenším novozákonně viděno, je to náš **vztah**, naše **chování k člověku** a potažmo ke světu, které jako první **odhalují**, co v našem nitru skutečně je, jaká je či není naše láska k Bohu. Slovy Prvního listu Janova: «Řekne-li někdo: „Já miluji Boha,“ a přitom nenávidí svého bratra, je lhář. Kdo nemiluje svého bratra, kterého vidí, nemůže milovat Boha, kterého nevidí».

K lásce patří i **ochota vidět** potřeby bližního, proaktivně je hledat. A umět také v prospěch bližního, z důvodu jeho potřeb **změnit** své plány, slevit ze svých představ, uzpůsobit potřebám bližního své aktivity, dát mu **čas** svého života: «Má-li někdo dostatek a vidí, že jeho bratr (sestra) má nouzi, a bez soucitu se od něho odvrátí, jak v něm může zůstávat Boží láska? Dítky, nemilujme pouhým slovem, ale opravdovým činem» čteme též v Prvním listu Janově. Anebo vzpomeňme třeba na milosrdného Samaritána z Ježíšova podobenství. A tak dále.

V každém případě platí, že **činy lásky k viditelnému** člověku a celému světu v nás **lásku k neviditelnému Bohu** mohou jen probouzet. „Dobrý skutek jsem vykonal, raduj se srdce“ je pravdivé úsloví, známý citát Franze Werfela.

Další podněty k prikázání lásky nám může dát i dnešní **čtení první** z knihy **Exodus**. Je to pasáž rozvíjející Desatero. Soustředí se především na lásku k člověku a ukázala na dva z „**hříchů do nebe volajících**“, jejichž stížnost Bůh uslyší. Konkrétně na hřích ubližující **vdově a sirotkovi** a na hřích **vzetí do zástavy** toho, co je (chudákovi) nezbytné k životu, k přežití (pokrývka na noc). Jsou to hříchy **ubližující** zvláště bezbranným; **sirotek, vdova a námezdní dělník** jsou tváří v tvář šťastným, mocným, zajištěným a bohatým často nějak **bezbranní**. Hříchy využívající jejich nouzi a zneužívající vlastní sílu a moc, jakkoli, jsou obzvláště **hanebné**. Podobně je na tom **lichva** či **utiskování** přistěhovalce.

Zneužití nouze druhého člověka, **elitářské** přehlížení slabších, **sužování** cizince a přistěhovalce, činy **na úkor** někoho jiného, zejména bezbranného, **vzetí či zmocnění** se něčeho životně důležitého, či něčeho, co je jen jedinou a poslední **radostí** někoho jiného, onou příkryvkou na noc, a tak dále, doslovně i alegoricky, to vše jsou **hříchy do nebe volající**. Podobně **lichva**, nepřiměřený a likvidační úrok, anebo nesplnitelné podmínky pro někoho v nouzi.

Do sebe zahleděného, elitářského, bezohledného, sebestředného, sobeckého a lichvářského smýšlení, postojů srdce a z nich vyvěrajících slov, činů a gest bychom se tak měli **aktivně vyvarovat**, aktivně je přemáhat, bojovat proti nim s Boží pomocí. Protože takové postoje a činy **odporují lásce**, jsou jejím opakem.

Milé sestry, milí bratři, jak je asi známo a jak už bylo vícekrát připomenuto, **řečtina**, jazyk Písma svatého, má pro **lásku** vícero výrazů. **Eros** pro lásku oblažující, užívající si, pro lásku extatickou. **Filia** pro lásku vzájemnou a sdílející se. **Agapé** pro lásku dávající, rozdávající se a milující, i když třeba není opětována. A **charis** pro lásku takto dávající štědře. I přestože takovéto rozlišení je jistě zjednodušené a zkratkovité, snad může být nápomocné.

Eros je totiž spíše jakýmsi průvodním jevem, výsledkem, extází, reakcí, darem na nás až tak nezávislým, chceme-li. Zatímco zejména **agapé a charis** a do jisté míry i **filia** jsou i činem na nás závislým, výsledkem našeho rozhodnutí a chtění, naší otevřenosti, plodem naší svobody.

Proto o nich jako o lásce mluví **Nový Zákon** především. Proto láska jakožto **filia, agapé a charis** by měla být i předmětem našich **snah** a tužeb, aktem **vůle**, otevřenosti, každodenním **předsevzetím**, smyslem našeho života, konkrétním **obsahem** našich slov a činů. Láska k Bohu, lidem a světu, s Boží pomocí...